

ZAKON O LIJEČNIŠTVU

HRVATSKI SABOR
1707

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O LIJEČNIŠTVU
Proglašavam Zakon o liječništvu, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 17. srpnja 2003.

Broj: 01-081-03-2663/2
Zagreb, 23. srpnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON
O LIJEČNIŠTVU
I. TEMELJNE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje pojam, ustrojstvo i uvjeti za obavljanje liječničkog zvanja te djelovanje liječnika kao temeljnog, samostalnog i odgovornog nositelja zdravstvene djelatnosti koja je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i koja osigurava zdravstvenu zaštitu svakom pojedincu i cjelokupnom pučanstvu u Republici Hrvatskoj.

Liječničko zvanje i načela obavljanja liječničke djelatnosti

Članak 2.

Liječnik je zdravstveni radnik sa završenim medicinskim fakultetom i stečenim nazivom doktor medicine.

Liječnik je temeljni i mjerodavni nositelj zdravstvene djelatnosti koju obavlja poštujući osobito sljedeća načela:

1. stalno održavanje i podizanje kvalitete liječničkih usluga u interesu zdravlja i društvenog blagostanja pučanstva,
2. održavanje i promicanje povjerenja između liječnika i pacijenata te članova njihovih obitelji,
3. poštivanje prava pacijenata,
4. neovisno i profesionalno djelovanje te očuvanje i promicanje slobode i ugleda liječničkog zvanja,
5. promicanje dostojanstvenog i odgovornog profesionalnog ponašanja poštivanjem u radu propisa, pravila struke te kodeksa medicinske etike i deontologije.

Liječnička djelatnost

Članak 3.

Svrha liječničke djelatnosti jest zaštita zdravlja pojedinca, obitelji i cjelokupnog pučanstva.

Liječnička djelatnost obuhvaća:

1. pregled kojim se utvrđuje postojanje ili nepostojanje tjelesnih, odnosno psihičkih bolesti, tjelesnih oštećenja ili anomalija,
2. procjenu stanja iz točke 1. stavka 2. ovoga članka pomoću medicinskih dijagnostičkih instrumenata, postupaka i sredstava,
3. liječenje i rehabilitaciju,
4. davanje pripravaka krvi i krvnih derivata,
5. sprječavanje bolesti, zdravstveni odgoj i savjetovanje,
6. brigu o reproduktivnom zdravlju te pomoć pri porođaju,
7. propisivanje lijekova, medicinskih proizvoda i pomagala,
8. uzimanje i presađivanje organa i tkiva,
9. mrtvozorništvo i obdukciju umrlih osoba,
10. izdavanje liječničkih uvjerenja, svjedodžbi, potvrda i mišljenja i
11. druge radnje sukladno općim i posebnim propisima.

Način obavljanja liječničke djelatnosti

Članak 4.

U procesu donošenja odluka i izbora dijagnostike i odgovarajućeg liječenja liječnik je samostalan u postupanju sukladno znanstvenim saznanjima i stručno dokazanim metodama koje odgovaraju suvremenom standardu struke.

Liječnik je dužan u obavljanju liječničke djelatnosti osobito:

- poštovati načela obavljanja liječničke djelatnosti te
- suzdržavati se od svake aktivnosti koja nije spojiva s ugledom, dostojanstvom i neovisnošću liječničkog zvanja.

Ovlaštenje za obavljanje liječničke djelatnosti

Članak 5.

Liječničku djelatnost mogu obavljati samo liječnici.

Opći uvjeti za obavljanje liječničke djelatnosti

Članak 6.

Opći uvjeti za obavljanje liječničke djelatnosti jesu:

– diploma jednog od medicinskih fakulteta u Republici Hrvatskoj ili nostrificirana diploma inozemnog medicinskog fakulteta, položen stručni ispit, odnosno specijalistički ispit, ili ispit iz uže specijalnosti za samostalan rad u pojedinim specijalističkim, odnosno strukama uže specijalnosti,

– državljanstvo Republike Hrvatske,

– znanje hrvatskoga jezika (s iznimkom pri obavljanju povremenih dijagnostičkih i terapijskih zahvata u kojima verbalna komunikacija s bolesnikom nije potrebna ili je moguća uz posrednika),

– upis u Imenik liječnika Hrvatske liječničke komore,

– odobrenje za samostalan rad (licenca).

Iznimno od odredbe stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, stranci mogu obavljati liječničku djelatnost u Republici Hrvatskoj prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Hrvatska liječnička komora u postupku davanja odobrenja za samostalan rad liječnika.

Prestanak prava za obavljanje liječničke djelatnosti

Članak 7.

Liječniku prestaje pravo na obavljanje liječničke djelatnosti:

1. ako izgubi hrvatsko državljanstvo,
2. ako izgubi poslovnu sposobnost,
3. ako postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje liječničke djelatnosti,
4. ako mu je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja liječničke djelatnosti,
5. ako je disciplinskom kaznom tijela Hrvatske liječničke komore izgubio pravo na obavljanje liječničke djelatnosti.

Nedostojnost za obavljanje liječničke djelatnosti

Članak 8.

Liječnik koji je pravomoćno sudskom odlukom proglašen krivim za počinjenje kaznenog djela može se, s obzirom na važnost i prirodu ugroženog dobra ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena odnosno propuštena, smatrati nedostojnim za obavljanje liječničke djelatnosti.

Liječniku iz stavka 1. ovoga članka može biti uskraćeno davanje odobrenja za samostalan rad odnosno privremeno ili trajno oduzeto odobrenje za samostalan rad.

Ovisno o vrsti kaznenog djela i posljedici koju je imalo, liječniku iz stavka 1. ovog članka može biti privremeno ili trajno ograničeno odobrenje za samostalan rad s obzirom na opseg i vrstu poslova kojima se liječnik smije baviti.

Nedostojnost za obavljanje liječničke djelatnosti utvrđuje upravnim aktom tijelo određeno Statutom Hrvatske liječničke komore.

Protiv upravnog akta iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

II. JAVNE KNJIGE HRVATSKE LIJEČNIČKE KOMORE

Upis liječnika u Imenik liječnika Hrvatske liječničke komore

Članak 9.

Upis u Imenik liječnika Hrvatske liječničke komore (u daljnjem tekstu: Imenik liječnika) obavlja se na zahtjev liječnika, koji udovoljava uvjetima propisanim odredbama članka 6. stavka 1. podstavka 1., 2. i 3., odnosno stavka 2. istoga članka ovoga Zakona.

Javne knjige Hrvatske liječničke komore

Članak 10.

Hrvatska liječnička komora vodi Imenik liječnika, druge upisnike i evidencije.

Hrvatska liječnička komora vodi posebne upisnike za pripravnike, specijalizante, specijaliste i uže specijaliste, za posebne osposobljenosti liječnika kao i disciplinski upisnik.

Imenik liječnika, upisnici i evidencije iz stavka 1. ovoga članka javne su knjige. Izvaci iz Imenika liječnika i drugih evidencija iz stavka 1. ovoga članka te potvrde izdane na temelju podataka iz tih evidencija javne su isprave.

Sadržaj i podatke koji se upisuju u Imenik liječnika, druge upisnike i evidencije iz stavka 1. ovoga članka propisuje općim aktom Hrvatska liječnička komora.

Liječnička iskaznica

Članak 11.

Liječniku upisanom u Imenik liječnika izdaje se liječnička iskaznica.

Oblik i sadržaj liječničke iskaznice te način izdavanja i vođenja upisnika o izdanim iskaznicama propisuje općim aktom Hrvatska liječnička komora.

Brisanje iz Imenika liječnika

Članak 12.

Liječnik se briše iz Imenika liječnika:

- na osobni zahtjev,
- odlukom disciplinskoga tijela Hrvatske liječničke komore,
- smrću.

III. ODOBRENJE ZA SAMOSTALAN RAD LIJEČNIKA

Davanje odobrenja za samostalan rad liječnika

Članak 13.

Liječniku koji je upisan u Imenik liječnika, Hrvatska liječnička komora daje odobrenje za samostalan rad (licencu).

Odobrenjem za samostalan rad dokazuje se stručna osposobljenost liječnika za samostalno obavljanje liječničke djelatnosti na području Republike Hrvatske.

Odobrenje za samostalan rad (licencu) liječniku daje, odnosno uskraćuje upravnim aktom tijelo određeno Statutom Hrvatske liječničke komore.

Protiv upravnog akta iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.

Liječnicima – strancima Hrvatska liječnička komora daje odobrenje za samostalan rad na vrijeme određeno propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Uvjete za davanje odobrenja za samostalan rad liječnika propisuje općim aktom Hrvatska liječnička komora.

Članak 14.

Liječnici imaju pravo i obvezu stručno se usavršavati radi održavanja i unapređivanja kvalitete liječničke djelatnosti.

Liječnici su obvezni svakih šest godina proći provjeru stručnosti pri Hrvatskoj liječničkoj komori u cilju obnavljanja odobrenja za samostalan rad na poslovima liječničke djelatnosti.

Uvjete za obnavljanje odobrenja za samostalan rad liječnika propisuje općim aktom Hrvatska liječnička komora.

Na postupak obnavljanja i oduzimanja odobrenja za samostalan rad liječnika primjenjuju se odredbe članka 13. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Sadržaj odobrenja

Članak 15.

Liječnik može obavljati svoje zvanje samo u okviru svoje izobrazbe određene odobrenjem za samostalan rad.

Liječniku sa specijalizacijom, odnosno užom specijalizacijom daje se odobrenje za samostalan rad za područje specijalnosti ili uže specijalnosti za koju je stručno osposobljen.

Liječniku s položenim stručnim ispitom i liječniku na specijalizaciji daje se odobrenje za samostalan rad u području opće medicine.

Iznimno, iako nema odobrenje za samostalan rad iz određene specijalnosti, liječnik može obavljati liječničku djelatnost iz područja za koje mu nije dano odobrenje za samostalan rad u sljedećim slučajevima:

1. u društveno kriznim situacijama ili u drugim izvanrednim okolnostima kad je njegovo djelovanje neophodno jer je pružanje redovite zdravstvene zaštite onemogućeno,
2. u hitnim slučajevima kad bi izostanak hitne liječničke intervencije i pomoći trajno ugrozio zdravlje ili život bolesnika,
3. u okolnostima deficitarne zdravstvene zaštite u kojima se ne može osigurati redovita zdravstvena zaštita.

IV. ORGANIZACIJA I OBAVLJANJE LIJEČNIŠTVA

Liječnik u radnom odnosu i privatnoj praksi

Članak 16.

Liječničko zvanje liječnik može obavljati u radnom odnosu ili u privatnoj praksi.

Liječnik u radnom odnosu obavlja liječničko zvanje u zdravstvenoj ustanovi, u trgovačkom društvu, odnosno kod druge pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili kod drugog liječnika koji obavlja privatnu praksu.

Liječnik obavlja liječničko zvanje privatnom praksom u vlastitom ili u zakupljenom prostoru.

Način isticanja naziva privatne ordinacije ili ustanove

Članak 17.

Način isticanja naziva privatne ordinacije, ustanove, trgovačkog društva, odnosno druge pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost kao i način obavješćavanja javnosti o njihovom radu propisuje općim aktom Hrvatska liječnička komora.

V. PRAVA I OBVEZE LIJEČNIKA U OBAVLJANJU LIJEČNIČKE DJELATNOSTI

Pružanje i uskraćivanje liječničke pomoći

Članak 18.

Liječnik je dužan provesti potrebne mjere prevencije, dijagnostike, liječenja, odnosno rehabilitacije svim osobama kojima je on izabrani liječnik ili koje su upućene od strane drugog liječnika radi pružanja zdravstvene zaštite.

U hitnim stanjima liječnik je dužan pružiti pomoć svakom bolesniku bez odlaganja, a ostale bolesnike dužan je primati prema stupnju medicinskog prioriteta, odnosno prema listi čekanja.

Hitnim stanjima iz stavka 2. ovoga članka smatraju se ona stanja kod kojih bi zbog nepružanja liječničke pomoći mogle nastati trajne štetne posljedice po zdravlje (invalidnost) ili po život bolesnika.

Liječnik može odbiti pružanje liječničke pomoći osobi koja mu prijete ili je prema njemu, odnosno drugim zdravstvenim radnicima fizički agresivna, osim u hitnim stanjima.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka liječnik je dužan osobi pružiti neophodnu hitnu liječničku pomoć ako mu je osigurana zaštita policije ili neki drugi oblik zaštite.

Međusobni odnosi liječnika i pacijenata

Članak 19.

Svi postupci medicinske prevencije, dijagnostike i liječenja moraju se planirati i provoditi tako da se očuva ljudsko dostojanstvo, integritet osobe i prava pacijenata, a posebno pravo na informiranost i samostalno odlučivanje.

Liječnik je dužan u odnosu prema pacijentima postupati primjenjujući i poštujući odredbe posebnih zakona koji reguliraju prava pacijenata te odredbe Kodeksa Hrvatske liječničke komore.

Priziv savjesti

Članak 20.

Radi svojih etičkih, vjerskih ili moralnih nazora, odnosno uvjerenja liječnik se ima pravo pozvati na priziv savjesti te odbiti provođenje dijagnostike, liječenja i rehabilitacije pacijenta, ako se to ne kosi s pravilima struke te ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrozi život pacijenta. O svojoj odluci mora pravodobno izvijestiti pacijenta te ga uputiti drugom liječniku iste struke.

Ako je liječnik zaposlen u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu, odnosno drugoj pravnoj osobi koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili kod drugog liječnika koji obavlja privatnu praksu, mora o odluci izvijestiti svog nadređenog, odnosno poslodavca.

Liječnička tajna

Članak 21.

Sve što liječnik sazna o pacijentu koji mu se obrati za liječničku pomoć, a u vezi s njegovim zdravstvenim stanjem, mora čuvati kao liječničku tajnu i može je otkriti, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, samo uz odobrenje pacijenta, roditelja ili skrbnika za malodobne osobe, a u slučaju njegove psihičke nesposobnosti ili smrti, uz odobrenje uže obitelji, skrbnika ili zakonskog zastupnika.

Obveza prijavljivanja

Članak 22.

Liječnik je obavezan podnijeti prijavu policiji ili državnom odvjetništvu kada tijekom obavljanja liječničke djelatnosti posumnja da je smrt ili tjelesna ozljeda osobe nastala nasilnim putem.

Liječnik je prijavu iz stavka 1. ovog članka obavezan podnijeti i kada posumnja da je malodobnoj ili nemoćnoj osobi zdravstveno stanje ozbiljno ugroženo zapuštanjem ili zlostavljanjem.

Vođenje i Čuvanje medicinske dokumentacije

Članak 23.

Liječnik je obavezan voditi točnu, iscrpnu i datiranu medicinsku dokumentaciju u skladu s propisima o evidencijama na području zdravstva, koja u svakom trenutku može pružiti dostatne podatke o zdravstvenom stanju pacijenta i njegovu liječenju. Liječnik je obavezan tu dokumentaciju na zahtjev predložiti ministarstvu nadležnom za zdravstvo, tijelima državne uprave u skladu s posebnim propisima, Hrvatskoj liječničkoj komori ili sudbenoj vlasti.

Liječnik ili odgovorna osoba zdravstvene ustanove, trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost obvezni su dokumentaciju koja se čuva na elektronskom mediju osigurati od mijenjanja, prijevremenog uništenja ili nedopuštenog korištenja.

Liječnik je obavezan na zahtjev dati na uvid pacijentu svu medicinsku dokumentaciju koja se odnosi na dijagnostiku i liječenje njegove bolesti.

Liječnik ili odgovorna osoba zdravstvene ustanove, trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost obvezni su čuvati podatke o ambulantnom liječenju bolesnika deset godina nakon završenog liječenja, a nakon toga roka obvezni su postupiti prema propisima o čuvanju dokumentacije.

Kada ovlaštena osoba sukladno posebnome zakonu preuzme medicinsku dokumentaciju obavezna je izdati liječniku, odgovornoj osobi zdravstvene ustanove, trgovačkog društva, odnosno pravne osobe koja obavlja zdravstvenu djelatnost, službenu potpisanu potvrdu o preuzimanju s popisom preuzete dokumentacije.

Liječničke svjedodžbe

Članak 24.

Liječnik je ovlašten izdavati liječničke svjedodžbe samo nakon liječničkog pregleda i uvida u postojeću medicinsku dokumentaciju osobe za koju se izdaje svjedodžba i nakon točno utvrđenih činjenica koje treba potvrditi u svjedodžbi, prema svom najboljem znanju i savjesti.

Izbor drugoga liječnika

Članak 25.

U slučaju preseljenja pacijenta, odnosno ako pacijent izabere drugog liječnika, liječnik, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo, odnosno druga pravna osoba koja obavlja zdravstvenu djelatnost, obvezni su novoizabranom liječniku predati svu zdravstvenu dokumentaciju o pacijentu te sukladno propisima o vođenju i čuvanju medicinske dokumentacije pohraniti potpisanu izjavu o preuzetoj medicinskoj dokumentaciji.

Pretraga liječničke ordinacije

Članak 26.

Pretragu liječničke ordinacije može odrediti samo nadležni sud pisanim nalogom ako su za to ispunjeni uvjeti propisani zakonom.

Kada se odredi pretraga liječničke ordinacije, sud će o tome odmah obavijestiti Hrvatsku liječničku komoru, odnosno njezino povjerenstvo na čijem se području nalazi ordinacija u kojoj treba obaviti pretragu.

Pravo je liječnika da on ili njegov zastupnik i obvezatno dva svjedoka, od kojih jedan može biti i predstavnik Hrvatske liječničke komore prisustvuje pretrazi liječničke ordinacije.

Kod pretrage liječničke ordinacije ne smije biti povrijeđena tajnost liječničke dokumentacije i predmeta na štetu pacijenata. Pregled liječničke ordinacije ograničit će se na pregled samo onih dokumenata i predmeta koji su u izravnoj vezi s kaznenim djelom zbog kojeg se vodi postupak.

Dokazi pribavljeni u protivnosti s odredbama ovoga članka ne mogu se upotrijebiti u postupku protiv liječnika i njegovih pacijenata.

Međusobni odnosi liječnika

Članak 27.

Liječnik je svojim ponašanjem i postupkom obavezan poštivati čast, dostojanstvo i ugled drugoga liječnika, uvažavajući njegovu stručnost.

Obveza obavješćavanja drugoga liječnika

Članak 28.

Kada liječnik upućuje drugom liječniku ili u drugu ustanovu, trgovačko društvo, odnosno drugu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost pacijenta koji bi zbog svog stanja ili ponašanja mogao ugroziti zdravlje, odnosno život liječnika, drugih zdravstvenih radnika ili drugih pacijenata, obavezan ih je o tome pravodobno obavijestiti telefonom, elektroničkim putem ili na drugi odgovarajući način.

Stručno usavršavanje

Članak 29.

Liječnik ima pravo i obvezu stručnoga usavršavanja, koje obuhvaća:

- kontinuirano praćenje razvoja medicinske znanosti,
- stjecanje novih znanja i vještina.

Poslodavac je obavezan omogućiti liječniku njegovo stručno usavršavanje u opsegu potrebe za obnavljanje odobrenja za samostalan rad.

Stručni nadzor nad radom liječnika

Članak 30.

Hrvatska liječnička komora obavlja stručni nadzor nad radom liječnika, osiguravajući obavljanje liječničkoga zvanja u odgovarajućem obimu, kakvoći i vrsti zdravstvenih usluga te ostvarivanje prava pacijenata.

Stručni nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno općem aktu koji donosi Skupština Hrvatske liječničke komore uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, a naročito na temelju:

- dostavljenih pisanih i potpisanih pritužbi građana,
- zahtjeva dostavljenih od strane ministra nadležnog za zdravstvo i tijela državne uprave,
- stalnih i povremenih kontrola rada liječnika.

Suradnja Hrvatske liječničke komore i inspekcije ministarstva nadležnog za zdravstvo

Članak 31.

U obavljanju stručnoga nadzora iz članka 30. ovoga Zakona Hrvatska liječnička komora surađuje sa zdravstvenom inspekcijom ministarstva nadležnog za zdravstvo.

Ako se pri obavljanju nadzora utvrdi povreda propisa i općih akata iz djelatnosti zdravstva, Hrvatska liječnička komora obvezna je o tome bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja, izvijestiti zdravstvenu inspekciju ministarstva nadležnog za zdravstvo.

VII. VREDNOVANJE LIJEČNIČKE DJELATNOSTI

Vrednovanje liječničkog rada

Članak 32.

Vrednovanje liječničkog rada kao visoko specijalizirane djelatnosti od iznimne vrijednosti za pojedinca i društvo, u osnovnoj mreži zdravstvene djelatnosti uređuje se kolektivnim ugovorom, uzimajući u obzir dugotrajnost dodiplomskog školovanja, specijalističkog usavršavanja i usavršavanja iz užih grana specijalnosti, trajne edukacije u svrhu obnavljanja odobrenja za samostalan rad te izuzetne odgovornosti za zaštitu zdravlja pojedinaca i cjelokupnog pučanstva.

Vrednovanje liječničkog rada izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti utvrđuje se cjenikom Hrvatske liječničke komore.

Cijena rada privatnih liječnika

Članak 33.

Najnižu cijenu rada privatnih liječnika određuje Hrvatska liječnička komora.

Hrvatska liječnička komora odobrava i pojedinačnu cijenu liječničkih usluga svakom privatnom liječniku.

Privatni liječnik mora u prostoru obavljanja djelatnosti istaknuti cjenik svojih zdravstvenih usluga na dostupnom i vidljivom mjestu.

Karitativni rad liječnika

Članak 34.

Liječnik izvan osnovne mreže zdravstvene djelatnosti može obavljati liječničku djelatnost i bez naplate, u suradnji s vjerskim ili nevladinim udrugama ili samostalno.

Obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka liječnik mora prijaviti Hrvatskoj liječničkoj komori radi upisa u javnu knjigu Hrvatske liječničke komore.

VIII. HRVATSKA LIJEČNIČKA KOMORA

Obvezatnost udruživanja u Hrvatsku liječničku komoru

Članak 35.

Liječnici koji rade na neposrednim poslovima zdravstvene zaštite obvezno se udružuju u Hrvatsku liječničku komoru (u daljnjem tekstu: Komora), kao samostalnu i neovisnu strukovnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe i javnim ovlastima.

Komora u okviru svojih djelatnosti predstavlja liječnike u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

Iznimke od obveznog udruživanja u Komoru

Članak 36.

Iznimno od članka 35. ovoga Zakona članstvo u Komori dobrovoljno je za liječnike koji:

- ne rade na neposrednim poslovima zdravstvene zaštite,
- obavljaju liječničku djelatnost izvan Republike Hrvatske,
- su nezaposleni,
- su u mirovini.

Liječnici se dobrovoljno udružuju u Hrvatski liječnički zbor, njegove podružnice i stručna društva kao i druga stručna liječnička društva i udruge.

Javne ovlasti Komore

Članak 37.

Komora obavlja sljedeće javne ovlasti:

1. vodi Imenik liječnika u Republici Hrvatskoj,
2. daje, obnavlja i oduzima odobrenja za samostalan rad,
3. obavlja stručni nadzor nad radom liječnika,
4. određuje najnižu cijenu rada privatnih liječnika i
5. odobrava pojedinačne cijene liječničkih usluga privatnih liječnika.

Poslovi Komore

Članak 38.

Osim javnih ovlasti iz članka 37. ovoga Zakona Komora obavlja i sljedeće poslove:

- čuva i unapređuje društveni položaj i ugled liječničkog zvanja,
- donosi Kodeks medicinske etike i deontologije te prati i nadzire njegovo provođenje i sankcionira kršenje,
- u suradnji s medicinskim fakultetima te stručnim medicinskim društvima organizira, nadzire i vrednuje trajno stručno usavršavanje liječnika,
- daje mišljenje u postupku osnivanja, preseljenja i prestanka rada privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi,
- zastupa liječnike kod sklapanja ugovora sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje te društvima za osiguranje u cilju vrednovanja liječničkog rada u postupku formiranja cijena zdravstvenih usluga,
- predlaže osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti,
- daje prijedloge i stručna mišljenja kod pripreme propisa koji imaju utjecaj na razvoj medicinske struke, zdravstvene zaštite i liječničkog zvanja,
- obavlja i druge poslove i zadaće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Tijela Komore

Članak 39.

Tijela Komore su Skupština, Vijeće, Izvršni odbor, predsjednik, Nadzorni odbor, sud i druga tijela utvrđena Statutom Komore.

Ustroj i tijela Komore te njihov sastav, način izbora, prava i dužnosti uređuju se Statutom i drugim općim aktima Komore.

Nadzor nad radom Komore

Članak 40.

Nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi ministarstvo nadležno za zdravstvo.

U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za zdravstvo može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke vodeći računa o samostalnosti i neovisnosti liječničke profesije.

Izvješća i podatke iz stavka 2. ovoga članka Komora je obvezna dostaviti ministru nadležnom za zdravstvo u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ih nije u mogućnosti dostaviti.

Komora je obvezna ministru nadležnom za zdravstvo podnijeti godišnje izvješće o radu do 1. ožujka iduće godine, za prethodnu godinu.

Suradnja Komore s ministarstvom nadležnim za zdravstvo i drugim tijelima

Članak 41.

Komora obavještava ministarstvo nadležno za zdravstvo, druga tijela državne uprave te nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, samoinicijativno ili na njihov zahtjev o stanju i problemima liječničke profesije i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja liječničke profesije i zdravstvene zaštite građana.

Komora surađuje s državnim tijelima i tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave u rješavanju pitanja značajnih za ostvarivanje zadataka i rješavanja problema liječničke profesije.

Komora aktivno i kontinuirano surađuje s komorama drugih zdravstvenih radnika, Hrvatskim liječničkim zborom, medicinskim fakultetima te komorama i liječničkim udrugama u inozemstvu.

Obavještavanje Komore

Članak 42.

Policija, državno odvjetništvo i sudovi obavještavaju o svim postupcima koji se vode protiv liječnika ministarstvo nadležno za zdravstvo i Komoru.

Dužnost je Komore da izvijesti tijela iz stavka 1. ovoga članka i ministarstvo nadležno za zdravstvo o svim postupcima koji se vode protiv liječnika, a koji imaju elemente kaznenog djela.

Opći akti Komore

Članak 43.

Komora donosi Statut i druge opće akte.

Na Statut Komore daje suglasnost ministar nadležan za zdravstvo.

Statut Komore objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Statut Komore

Članak 44.

Statutom Komore obvezno se utvrđuju:

– djelatnosti koje Komora obavlja u sklopu svojih zakonskih ovlasti,

- djelokrug i organizacija rada,
- ustroj i tijela Komore te način njihova izbora i djelovanja,
- sadržaj, rokovi i način stručnog usavršavanja članova Komore,
- postupak izdavanja, obnavljanja i oduzimanja odobrenja za samostalan rad,
 - disciplinski postupak protiv člana Komore,
 - druga pitanja značajna za liječničko zvanje.

Kodeks medicinske etike i deontologije

Članak 45.

Skupština Komore donosi Kodeks medicinske etike i deontologije.

Kodeks medicinske etike i deontologije, polazeći od humanističkih načela i temeljnih vrijednosti društva, utvrđuje načela i pravila kojih se liječnici moraju pridržavati pri obavljanju svog zvanja.

Kodeks medicinske etike i deontologije objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Financiranje rada Komore

Članak 46.

Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje zadaća Komora stječe sredstva:

- od upisnine,
- od članarine,
- iz drugih prihoda ostvarenih djelatnošću Komore.

Iz državnog proračuna Republike Hrvatske osiguravaju se sredstva za izvršavanje poslova koje Komora obavlja na temelju javne ovlasti utvrđene člankom 37. točkom 3. ovoga Zakona.

Fond uzajamne pomoći

Članak 47.

Komora svojim sredstvima osniva Fond uzajamne pomoći u cilju pružanja pomoći liječnicima ili članovima njihove uže obitelji koji bez svoje krivnje dođu u socijalno nepovoljan položaj, a prema kriterijima koje općim aktom određuje Skupština Komore.

Plaćanje Članarine i druge financijske obveze Člana Komore

Članak 48.

Liječnik je obavezan uredno plaćati članarinu i podmirivati druge financijske obveze prema Komori.

Arbitraža

Članak 49.

Liječnici – članovi Komore mogu rješavanje međusobnog spora u obavljanju svoje djelatnosti sporazumno povjeriti arbitraži Komore.

Imenovanje arbitra ili arbitražnog vijeća te druga pitanja arbitražnog postupka, uređuje općim aktom Komora.

U sporazumu o iznošenju spora pred arbitražu stranke spora će odrediti pitanje koje iznose pred arbitražu.

Arbitraža može odlučiti samo o pitanju koje su pred nju iznijele stranke spora.

Odluka arbitraže o tužbenom zahtjevu ima prema strankama snagu pravomoćne presude redovitog suda.

Odluka arbitraže može se pobijati pred sudom u skladu sa posebnim zakonom.

IX. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST LIJEČNIKA

Disciplinske povrede

Članak 50.

Liječnik je disciplinski odgovoran ako:

- povrijedi odredbe ovoga Zakona,
- povrijedi Kodeks medicinske etike i deontologije Komore,
- obavlja nestručno liječničku profesiju,
- svojim ponašanjem prema pacijentu, drugom liječniku ili trećim osobama povrijedi ugled liječničke profesije,
- ne ispunjava Statutom ili drugim općim aktom određene članske obveze prema Komori.

Kaznena i prekršajna odgovornost liječnika ili disciplinska odgovornost u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja obavlja zdravstvenu djelatnost ne isključuje disciplinsku odgovornost liječnika pred Komorom.

Teža i lakša disciplinska povreda

Članak 51.

Statutom ili općim aktom Komore utvrđuju se teže i lakše disciplinske povrede.

Disciplinska tijela

Članak 52.

Liječnici odgovaraju zbog disciplinskih povreda pred disciplinskim tijelima Komore.

Disciplinska tijela Komore su Časni sud i Visoki časni sud Komore.

Disciplinske mjere

Članak 53.

Za teže disciplinske povrede liječniku se mogu izreći sljedeće disciplinske mjere:

- ukor,
- javni ukor,
- novčana kazna,
- privremeno oduzimanje odobrenja za samostalan rad od mjesec dana do godinu dana,
- trajno oduzimanje odobrenja za samostalan rad,
- privremeno ili trajno ograničenje opsega odobrenja za samostalan rad.

Za lakše disciplinske povrede liječniku se mogu izreći sljedeće disciplinske mjere:

- opomena,
- novčana kazna.

Uz svaku mjeru iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim uz mjeru trajnog oduzimanja odobrenja za samostalan rad, liječniku se može odrediti i disciplinska mjera dodatne izobrazbe.

Disciplinska mjera oduzimanja odobrenja za samostalan rad može se izreći uvjetno s rokom kušnje od šest mjeseci do dvije godine.

Novčana kazna

Članak 54.

Iznos novčane kazne iz članka 53. ovoga Zakona utvrđuje se Statutom Komore s time da ne može biti niži od 1.000,00 i viši od 5.000,00 kuna.

Naplaćena novčana kazna uplaćuje se u Fond uzajamne pomoći Komore iz članka 47. ovoga Zakona.

Pokretanje disciplinskog postupka

Članak 55.

Časni sud Komore, može pokrenuti disciplinski postupak po službenoj dužnosti ili na zahtjev pacijenta, odnosno druge zainteresirane osobe, nekog od tijela Komore i na zahtjev ministra nadležnog za zdravstvo.

Odgovarajuća primjena zakona

Članak 56.

U disciplinskom postupku protiv liječnika u dijelu koji nije propisan općim aktom Komore, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o kaznenom postupku.

Zastara

Članak 57.

Pokretanje disciplinskog postupka zastarijeva protekom jedne godine od saznanja tajnika Komore, odnosno osobe ovlaštene za pokretanje postupka, odnosno protekom dvije godine od učinjene povrede.

Zastara vođenja postupka nastupa protekom tri godine od pokretanja postupka. Zastara se prekida svakom radnjom koja se poduzima radi vođenja postupka.

Zastara izvršenja disciplinske mjere nastupa protekom dvije godine od konačnosti odluke kojom je ta disciplinska mjera izrečena. Zastara se prekida svakom radnjom koja se poduzima radi izvršenja disciplinske mjere.

Pokretanje i vođenje postupka za disciplinske povrede koje imaju obilježja kaznenog djela zastarijeva po propisima kaznenoga materijalnog prava.

X. KAZNENE ODREDBE

Članak 58.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja ne ispunjavajući opće uvjete za obavljanje liječničke djelatnosti pruža liječničku pomoć (članak 6.).

Članak 59.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj liječnik:

1. koji obavlja liječničku djelatnost izvan opsega određenog odobrenjem za samostalan rad (članak 15.),
2. uskrati pružiti liječničku pomoć (članak 18.),
3. ako ne poštuje obvezu čuvanja liječničke tajne (članak 21.),
4. ako ne izvrši obvezu prijavljivanja (članak 22.),
5. ako ne vodi i čuva medicinsku dokumentaciju u skladu s člankom 23. ovoga Zakona,
6. ako ne ispuni obvezu obavještanja drugog liječnika iz članka 28. ovoga Zakona.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nastavak rada Komore

Članak 60.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona Komora osnovana na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 75/93., 11/94., 1/97. – pročišćeni tekst, 111/97., 95/00. i 129/00.) nastavlja s radom.

Rok za usklađivanje općih akata Komore

Članak 61.

Komora je obvezna uskladiti Statut s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ostale opće akte Komora je dužna uskladiti s ovim Zakonom i Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Postupci u tijeku

Članak 62.

Postupci pred tijelima Hrvatske liječničke komore koji su u tijeku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, nastaviti će se prema aktima na temelju kojih je postupak i započet.

Stupanje na snagu zakona

Članak 63.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 500-01/03-01/02
Zagreb, 17. srpnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.